

รายงานการประชุม

คณะกรรมการตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษและหาสาเหตุมลพิษมลพิษในพื้นที่คลองสารภี

ครั้งที่ 1/2550

วันที่ 1 มีนาคม 2550 เวลา 10.00 – 12.30 น.

ณ ห้องธารทิพย์ โรงแรมโซเฟีย อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายอนุพันธ์ อธิฐรัตน์	ผู้อำนวยการสำนักจัดการคุณภาพน้ำ	ประธานคณะกรรมการ
2. นางสาวสมคิด นาทิ	หัวหน้าฝ่ายตรวจสอบคุณภาพ	คณะกรรมการ
	แทน ดร.สุภาพร ปิติพร นักวิชาการท้องถิ่น	
3. นายรส สืบสการ	วิศวกรชลประทาน	คณะกรรมการ
	แทนนายเลอศักดิ์ ธีวตระกูลไพบูลย์	
4. นายพรทิพย์ สมนาม	ผู้แทนกลุ่มปลากระชังและประมงท้องถิ่น	คณะกรรมการ
5. นางมณี อุดมเดชฤชา	ผู้แทนกลุ่มปลากระชังและประมงท้องถิ่น	คณะกรรมการ
6. นายลิขิต	ผู้แทนกลุ่มชาวบ้านตำบลบางพลวง	คณะกรรมการ
	และตำบลวัดโบสถ์	
	แทนนายสมพงษ์ ศรีอร่าม ผู้แทนกลุ่มชาวนา	
7. นางจันทนา ภาคทองสุข	ผู้อำนวยการฝ่ายตรวจและบังคับการ	คณะกรรมการ
8. นายมนต์ชัย วงศ์การคำ	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 5	คณะกรรมการ
	แทนผู้อำนวยการส่วนน้ำเสียอุตสาหกรรม	
9. นางสาวภัทรานิษฐ์ เปลี่ยนไธสง	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 6	คณะกรรมการ
	แทนผู้อำนวยการส่วนน้ำเสียเกษตรกรรม	
10. นายเชาว์ นกอยู่	รักษาการผู้อำนวยการส่วนแหล่งน้ำจืด	คณะกรรมการและเลขานุการ
11. นายพลาวุธ น้อยเคียง	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 7	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม (เนื่องจากติดภารกิจอื่น)

1. ดร.ศิริ จิระพงษ์	นักวิชาการท้องถิ่น	คณะกรรมการ
---------------------	--------------------	------------

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นางสาวสมพร ศรีคำภา	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 6	กรมควบคุมมลพิษ
2. นายธานี จารุณัฐ	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 6	ฝ่ายตรวจและบังคับการ
3. นางสาวปิณิดา ลีลพนัง	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 5	กรมควบคุมมลพิษ
4. นางสาวภัทรพร วิสุทธิมรรคกุล	นักวิชาการสิ่งแวดล้อม	กรมควบคุมมลพิษ
5. นายศศพล บุญหนุน	หัวหน้าฝ่ายทรัพยากรน้ำ	ทสจ.จังหวัดปราจีนบุรี
6. นายอรรถ เมย์นรธา	ตัวแทนฝ่ายน้ำจังหวัดปราจีนบุรี	ทสจ.จังหวัดปราจีนบุรี
7. นางบุษบงก์ ขาวกัณหา	ศูนย์พัฒนากิจกรรมภาคพลเมืองปราจีนบุรี	
8. นายชาคริต เจริญชื่น	ผู้สื่อข่าวสถานีโทรทัศน์ท้องถิ่นจังหวัดปราจีนบุรี	

เปิดประชุมเวลา 10.00 น.

วาระที่ 1 เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธานคณะกรรมการฯ ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ดำเนินงานเพื่อจัดทำแผนงานป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่คลองสารภี โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษและหาสาเหตุของปัญหามลพิษในพื้นที่คลองสารภี ชุดนี้ขึ้น เพื่อดำเนินการตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษและหาสาเหตุของปัญหามลพิษ และนำเสนอคณะกรรมการกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาปัญหามลพิษในลุ่มน้ำสารภี ซึ่งเป็นชุดที่ 2 เพื่อดำเนินการวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษต่อไป โดยคณะกรรมการชุดแรกได้มีคำสั่งแต่งตั้งโดยอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2550 สำหรับชุดที่ 2 อยู่ในระหว่างการลงนามโดยปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีอธิบดีกรมควบคุมมลพิษเป็นประธาน

มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบ

วาระที่ 2 เรื่องเพื่อทราบ

เลขาธิการฯ ได้แจ้งผลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องของกรมควบคุมมลพิษและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการดำเนินการต่อไป คือ

วาระที่ 2.1 กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการตามแผนงานป้องกันและแก้ไขปัญหาปัญหามลพิษในพื้นที่คลองสารภี จำนวน 2 คณะ

2.1.1 กรมควบคุมมลพิษ ได้ออกคำสั่งกรมควบคุมมลพิษ ที่ 53/2550 แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษและหาสาเหตุของปัญหามลพิษในพื้นที่คลองสารภี เมื่อวันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2550 แล้ว โดยมีหน้าที่หลักในการสำรวจแหล่งกำเนิดมลพิษและตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมในพื้นที่คลองสารภีและแม่น้ำปราจีนบุรีบริเวณใกล้เคียง เพื่อวิเคราะห์และสืบหาสาเหตุของปัญหามลพิษที่เกิดขึ้นในพื้นที่ และจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานพร้อมข้อเสนอแนะ เสนอต่อคณะกรรมการกำหนดมาตรการป้องกันและกำกับดูแลการดำเนินงานตามแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาปัญหามลพิษในพื้นที่ ต่อไป

2.1.2 กรมควบคุมมลพิษ ได้จัดทำร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดมาตรการป้องกันและกำกับดูแลการดำเนินงานตามแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาปัญหามลพิษในพื้นที่คลองสารภี เสร็จสิ้นแล้ว โดยมีหน้าที่หลักในการกำหนดมาตรการและแผนงานเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาปัญหามลพิษในพื้นที่คลองสารภี และแม่น้ำปราจีนบุรีบริเวณใกล้เคียง ประสานงาน ให้คำปรึกษา และกำกับดูแลการดำเนินงานตามแผนงาน ติดตามประเมินผลทุกเดือน และสรุปผลการดำเนินงานในภาพรวม ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาลงนามโดยปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

วาระที่ 2.2 ความก้าวหน้าการดำเนินการแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่คลองสารภี

2.2.1 กรมควบคุมมลพิษได้รายงานความก้าวหน้าในการดำเนินการแก้ปัญหามลพิษที่การกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประจำทุก 2 สัปดาห์ โดยล่าสุดได้รายงานให้ทราบโดยวาจาในที่ประชุมเมื่อวันที่ 31 กุมภาพันธ์ 2550 ถึงการจัดการประชุมของคณะกรรมการฯ ในวันที่ด้วย

2.2.2 กรมควบคุมมลพิษได้รายงานความก้าวหน้าในการดำเนินการต่อผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรีทราบเป็นระยะ โดยล่าสุดได้รายงานอย่างเป็นทางการเป็นหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรี ที่ ทส 0305/299 ลงวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2550 พร้อมจัดส่งร่างแผนการแก้ไขปัญหาน้ำเสียในพื้นที่คลองสารภี เพื่อให้ทางจังหวัดทราบและจะได้ประสานงานอย่างบูรณาการต่อไป

วาระที่ 2.3 ผลการดำเนินงานของกรมควบคุมมลพิษ

2.3.1 สรุปสถานการณ์คุณภาพน้ำแม่น้ำบางปะกง แม่น้ำปราจีนบุรี และแม่น้ำนครนายกในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา (ปี 2545-2549) ที่กรมควบคุมมลพิษได้ดำเนินการตรวจวัด พบว่า คุณภาพน้ำโดยทั่วไปได้มาตรฐานแหล่งน้ำผิวดินที่กำหนดไว้ แต่จะพบปัญหาความเค็มสูงในช่วงฤดูแล้ง จากการหนุนของน้ำทะเล อยู่เสมอ

2.3.2 กรมควบคุมมลพิษได้ตรวจเยี่ยมโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่คลองสารภี 2 แห่ง คือ โรงงานกระดาษ บริษัท อินเตอร์แปซิฟิกเปเปอร์ จำกัด และ บริษัท ยูไนเต็ดเปเปอร์ จำกัด (มหาชน)

2.3.3 กรมควบคุมมลพิษได้สำรวจพื้นที่คลองสารภีเมื่อเดือนมกราคม 2550 พบว่า คลองสารภี สภาพทั่วไปของคลองมีความเป็นธรรมชาติ พบสิ่งมีชีวิตอาศัยอยู่ในน้ำได้อย่างปกติ

2.3.4 กรมควบคุมมลพิษได้ประสานไปยังสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดปราจีนบุรี (ทสจ.ปราจีนบุรี) เพื่อรวบรวมข้อมูลการจัดตั้งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาน้ำเสียในคลองสารภีของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับท้องถิ่น พบว่าจังหวัดปราจีนบุรี ได้ออกคำสั่งจังหวัดปราจีนบุรี ที่ 1622/2549 แต่งตั้ง เมื่อคณะกรรมการแก้ไขปัญหาน้ำเสียในแม่น้ำปราจีนบุรี เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2549 โดยผู้เข้าร่วมประชุมหลายท่านก็เป็นสมาชิกของคณะกรรมการฯ ของจังหวัดปราจีนบุรี เช่นกัน ซึ่งจะสนับสนุนการทำงานร่วมกันของหน่วยงานส่วนกลาง ส่วนท้องถิ่น และภาคประชาชน ได้อย่างบูรณาการและป้องกันการดำเนินการที่ซ้ำซ้อนกันได้ นอกจากนี้ ผู้แทน ทสจ.ปราจีนบุรี ได้แจ้งให้ทราบเพิ่มเติมว่า ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดปราจีนบุรี ได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานแก้ไขปัญหาน้ำเสียในคลองสารภีอย่างมาก และคณะกรรมการฯ จังหวัดปราจีนบุรี จะมีการประชุมติดตามการดำเนินงานทุกสัปดาห์ ซึ่งผู้แทน ทสจ.ปราจีน ออสาเป็นหน่วยงานหลักในการประสานงานระหว่างคณะกรรมการฯ ทั้ง 2 ชุดนี้ด้วย

มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบ

วาระที่ 3 เรื่องเพื่อพิจารณา

วาระที่ 3.1 ร่างแผนการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่คลองสารภี

3.1.1 เลขาคณะทำงานฯ ได้นำเสนอร่างแผนการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษในพื้นที่

คลองสารภี เพื่อพิจารณาถึงเนื้อหาการดำเนินงาน กิจกรรม และระยะเวลาการดำเนินงาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) วัตถุประสงค์ : เพื่อสำรวจและตรวจสอบแหล่งกำเนิดมลพิษในพื้นที่ลุ่มน้ำคลองสารภี กำหนดมาตรการและแผนงานดำเนินการป้องกัน ลด และ แก้ไขปัญหาน้ำเสียในลุ่มน้ำ โดยการดำเนินงาน ติดตามประเมินผล และเฝ้าระวังโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

(2) กิจกรรมและระยะเวลา :

1. การประสานงานและแต่งตั้งคณะทำงานฯ : ม.ค. - ก.พ.
2. การสำรวจแหล่งกำเนิดมลพิษทุกประเภท : มี.ค. - เม.ย.
3. การเก็บตัวอย่างน้ำ ดิน ตะกอนดิน : มี.ค. - เม.ย.
4. การสรุปผลการสำรวจแหล่งกำเนิดมลพิษ: พ.ค.
5. การเสนอรายงานผลการสำรวจ: พ.ค.
6. การประชุมคณะทำงานฯ 3 ครั้ง ระหว่าง มี.ค. - พ.ค.
7. การดำเนินงานตามมาตรการแผนงานฯ ตั้งแต่ ก.ค. - ธ.ค.
8. การเฝ้าระวังคุณภาพน้ำและติดตามประเมินผล : ทุกเดือน ตั้งแต่ มิ.ย. - ธ.ค.
9. การพัฒนาระบบเตือนภัยวิกฤติคุณภาพน้ำ : ตั้งแต่เดือน มี.ค. - ธ.ค.
10. การสรุปผลการดำเนินงานทั้งหมดในภาพรวม: ธ.ค.

3.1.2 ผู้เข้าร่วมประชุมได้เสนอความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ ของร่างแผนการดำเนินการฯ ดังนี้

(1) นางจันทนาฯ: ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลควรคำนึงถึงสภาพที่แท้จริงของแหล่งกำเนิดมลพิษแต่ละประเภทโดยควรสอบถามจากประชาชนในพื้นที่

มติที่ประชุม การดำเนินการจะเป็นการร่วมกันระหว่างคณะทำงานฯ กับประชาชนในพื้นที่

(2) นางสาวภัทรานิชฐ์: ระยะเวลาการเก็บข้อมูล 2 เดือน อาจไม่เพียงพอในการเก็บข้อมูลด้านการเกษตร เนื่องจากช่วงเวลาที่ได้กำหนดไว้ไม่ตรงกับระยะเวลาการปลูกข้าวของชาวนาในพื้นที่ คือ จะเริ่มปลูกในเดือนพฤษภาคมถึงมิถุนายน จึงจะเริ่มมีน้ำขัง การเก็บตัวอย่างน้ำจากนาข้าวจึงจำเป็นต้องรอดำเนินการในเดือนกรกฎาคมเป็นต้นไป

มติที่ประชุม ให้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้านอื่นๆ และสรุปรายงานไปก่อน แล้วจึงรายงานผลการเก็บตัวอย่างน้ำจากนาข้าวตามมา

(3) นายมนต์ชัยฯ: ระยะเวลาการเก็บข้อมูล ช่วงเดือนมีนาคม – เมษายน 2550 จะเป็นการเก็บตัวอย่างน้ำทั้งจากอุตสาหกรรม และน้ำในคลอง ในหน้าแล้งเท่านั้น จึงเสนอให้มีการเก็บตัวอย่างเพิ่มเติมในหน้าฝน เพิ่มเติมด้วย

มติที่ประชุม ให้ดำเนินการเก็บข้อมูลหน้าฝนเพิ่มเติมด้วย โดยสรุปรายงานผลหน้าแล้งไปก่อน แล้วจึงรายงานผลหน้าฝนตามมา

(4) การสรุปผลการสำรวจแหล่งกำเนิดมลพิษจากเกษตรกรรม ควรมีการสรุปเป็นช่วงๆ เพิ่มเติมจากการสรุปรวมเพียงครั้งเดียว เช่น หลังการเก็บข้อมูลและตัวอย่างน้ำเสร็จสิ้น

มติที่ประชุม เห็นชอบและกำหนดให้มีการสรุปผลการสำรวจข้อมูลการใช้ปุ๋ยและสารปราบศัตรูพืชในเดือนมิถุนายน และสรุปผลการเก็บตัวอย่างคุณภาพน้ำในเดือนตุลาคม เพิ่มเติม

วาระที่ 3.2 วิธีการดำเนินงาน

ประธานคณะทำงานฯ เสนอให้มีการแบ่งคณะทำงานออกเป็น 3 กลุ่มย่อย เพื่อสำรวจและเก็บตัวอย่างแหล่งกำเนิดมลพิษ 3 ประเภท เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้ตามกำหนดเวลา คือ

- (1) คณะสำรวจด้านการเกษตร ครอบคลุมการทำนา พืชการเกษตรด้านอื่นๆ และฟาร์มสุกร
- (2) คณะสำรวจด้านอุตสาหกรรม
- (3) คณะสำรวจด้านคุณภาพน้ำ ตะกอนดิน และการเลี้ยงปลาในกระชัง

มติที่ประชุม เห็นชอบ โดยคณะทำงานฯ กรมควบคุมมลพิษ และประชาชนในพื้นที่ แบ่งกลุ่มย่อยออกเป็น 3 กลุ่ม ประกอบด้วยสมาชิกเบื้องต้น ดังนี้

(1) คณะสำรวจด้านการเกษตร : หัวหน้าคณะฯ: **นายสมพงษ์ ศรีอร่าม**, ประกอบด้วยสมาชิกดังนี้ : 1) นายเลิศศักดิ์ 2) ผู้แทนทสจ.ปราจีนบุรี และ 3) นางสาวภัทรานิษฐ์ 4) นางบุปผา

(2) คณะสำรวจด้านอุตสาหกรรม : หัวหน้าคณะฯ : **นางบุษบง** ประกอบด้วยสมาชิกดังนี้ : 1) ดร.สุภาพร 2) ดร.ศิริ 3) นางมณี 4) ผู้แทนทสจ.ปราจีนบุรี 5) นายมนต์ชัย 6) นายธานี และ 7) นายเอกลักษณ์

(3) คณะสำรวจด้านคุณภาพน้ำ ตะกอนดิน และการเลี้ยงปลาในกระชัง : หัวหน้าคณะฯ: **นายพรทิพย์** ประกอบด้วยสมาชิกดังนี้ : 1) นายสมพงษ์ นาคทองสุข 2) นายสมเกียรติ 3) นายสมพงษ์ สังข์ทอง 4) นายภูไล บุญล้ำ 5) ผู้แทน ทสจ.ปราจีนบุรี 6) นายเชาวน์ 7) นายพลาวุธ และ 8) นายวิทยา

ทั้งนี้ สมาชิกท่านใดที่สนใจเข้าร่วมสำรวจในคณะอื่นที่ไม่ได้เป็นสมาชิกก็สามารถทำได้ เพื่อเพิ่มความเข้าใจในปัญหาแต่ละด้าน

วาระที่ 4 เรื่องอื่นๆ

4.1 ทสจ.ปราจีนบุรีแจ้งให้ทราบว่าทางจังหวัดสามารถให้ความอนุเคราะห์เรือท้องแบนในการดำเนินงานของคณะทำงานฯ ได้ โดยขอให้กรมควบคุมมลพิษแจ้งให้ทราบล่วงหน้า 2 สัปดาห์

มติที่ประชุม รับทราบ

4.2 ประธานคณะทำงานฯ เสนอขอคิดเห็นในการจัดการตะกอนดินหน้าประตูระบายน้ำคลองสารภี ว่า การดูดตะกอนดินก่อนการเปิดประตูระบายน้ำในเดือนพฤศจิกายน 2550 นี้ เป็นวิธีหนึ่งที่จะลดความสกปรกที่จะระบายออกสู่อ่างน้ำปราจีนบุรีได้ โดยตะกอนดินดังกล่าว อาจนำมาพักไว้ในพื้นที่ข้าง

ประตู่ระบายน้ำหากเจ้าของพื้นที่อนุญาต ซึ่งนายพรทิพย์ฯ แจ้งว่าบริเวณนั้นเป็นพื้นที่ของกรมชลประทานที่ประชุมจึงมีความเห็นว่าน่าจะสามารถประสานงานได้ เนื่องจากมีผู้แทนของกรมชลประทานทั้งในคณะทำงานฯ จังหวัด และคณะทำงานกำหนดมาตรการป้องกันและกำกับดูแลการดำเนินงาน

มติที่ประชุม รับทราบ

ปิดการประชุมเวลา 12.30 น.

นายอนุพันธ์ อีสุรัตน์
ผู้อำนวยการสำนักจัดการคุณภาพน้ำ
ตรวจรายงานการประชุม

นายเชาวน์ นกอยู่
นักวิชาการสิ่งแวดล้อม 7ว
ตรวจรายงานการประชุม